

Kritisch kijken naar de eigen opleiding: de Pabo-onderzoeksgroep

**Uitnodigend praktijkvoorbeeld
VELON 2019**

Nanke Dokter en Anje Ros

Voorstellen

Nanke Dokter

- Docent taal(didactiek) bij Fontys HKE, pabo 's-Hertogenbosch
- Promovenda Tilburg University

Anje Ros

- Lector Leren en innoveren bij Fontys HKE, pabo 's-Hertogenbosch

Werken in onderzoeksgroepen

Lerarenopleiders begeleiden praktijkgericht onderzoek op scholen waarmee we samen werken.

Maar hoe zit het met praktijkgericht onderzoek naar de eigen opleidingspraktijk?

Doel pabo-onderzoeksgroep

- Het eigen curriculum onderbouwd en onderzoeksmatig verbeteren
- De reflectieve dialoog onder opleiders stimuleren
- Als voorbeeld dienen voor studenten en samenwerkende scholen.

Uitgangspunten

(Ros, Timmermans & Van der Steen, 2016; Ros & van den Bergh, 2018)

1. Keuze onderzoeksthema
2. Samenstelling onderzoeksgroep
3. Creëren van draagvlak
4. Tijd en ruimte voor dialoog
5. Betrokkenheid leidinggevende

In de praktijk

Onderzoeksgroep 1:

- Werken aan vakmanschap
- Stimuleren van diep leren op de pabo.

Onderzoeksgroep 2:

- Begeleiding van zelfsturing bij eerstejaars studenten

<https://www.menti.com/843d01d8>

De praktijk

Binnenkring en buitenkring

Binnenkring onderzoeksgroep 1:

1 docent in de masteropleiding, 1 docent, 1 docent/onderzoeker, 1 lector

Buitenkring: uit alle domeinen een vertegenwoordiger.

Binnenkring onderzoeksgroep 2:

2 docenten Den Bosch, 1 docent Veghel, 1 docent/onderzoeker, 1 lector

Buitenkring: alle docenten die lesgeven aan de propedeuse studenten.

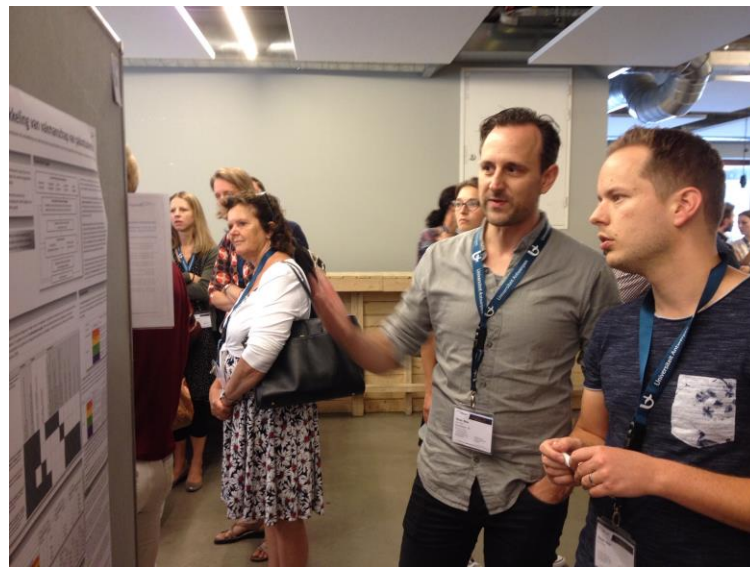
Het onderzoek

Vakmanschap

- Enquêtes bij studenten
- Enquêtes bij docenten
- Focusgroepinterviews studenten en docenten

Diep leren

- Analyse toetsdoelen
- Analyse portfolio's studenten
- Focusgroepinterviews studenten
- Focusgroepinterviews studenten en docenten

Gepersonaliseerd leren

- Interventie in kwartaal 1
- Focusgroepinterviews studenten (2x) en docenten

De ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten

Onderzoek naar hoe het domeinadviseur de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten van Fontys Hogeschool Kind en Educatie 's-Hertogenbosch bevordert

Aanleiding

Docenten constateren dat studenten onvoldoende in staat zijn de verhoudingen en redactionele contexten te waarden en gebruiken in het onderwijs van de pabo in de pabo.

De reden van het domeinadviseur, de interventie was om de ontwikkeling van vakmanschap te bevorderen. Het onderzoek was bedoeld om te zien hoe de pabodestudenten zich ontwikkelen in het vakmanschap van de pabo.

Theoretisch kader

Naam Vakmanschap
 Vakmanschap is de combinatie van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een beroep te doen op een beroep. Het is de combinatie van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een beroep te doen op een beroep. Het is de combinatie van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een beroep te doen op een beroep.

Naam Vakmanschap
 Vakmanschap is de combinatie van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een beroep te doen op een beroep. Het is de combinatie van kennis, vaardigheden en houding die nodig is om een beroep te doen op een beroep.

Onderzoeksvraag

Hoe kan de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten worden bevordert door de domeinadviseur van Fontys Hogeschool Kind en Educatie 's-Hertogenbosch?

Onderzoeksmethode

In dit onderzoek wordt een kwalitatieve onderzoeksmethode gebruikt. Het onderzoek is bedoeld om te zien hoe de pabodestudenten zich ontwikkelen in het vakmanschap van de pabo.

Resultaten

Naam	1	2	3	4	5
Student 1	1	2	3	4	5
Student 2	2	3	4	5	1
Student 3	3	4	5	1	2
Student 4	4	5	1	2	3
Student 5	5	1	2	3	4

Conclusies

De ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten kan worden bevordert door de domeinadviseur van Fontys Hogeschool Kind en Educatie 's-Hertogenbosch.

Gepersonaliseerd leren

Onderzoeksvraag 2019-2020
 Ingeborg Sijben
 Nanke Dokter

Aanleiding

Op de pabo van Fontys MCI is de boers gericht op het meer gepersonaliseerd leren. Op basis van de boers worden de studenten begeleidt door de docenten. Het doel is om de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten te bevorderen.

Onderzoeksvraag

In hoeverre hebben docenten interventies ingezet die zelfsturing bevorderen volgens de studenten en docenten van de P-abo tijdens themakwartaal 1?

Onderzoeksmethode

1. Doenten geven betere feedback aan studenten door een interventie te gebruiken.
2. Doenten laten studenten in werkwijze werken.
3. Doenten laten studenten vragen stellen.
4. Doenten geven studenten suggesties (in) te gebruiken.
5. Doenten laten meer vragen in de zelfsturing gericht op de strategieën voor de zelfsturing.
6. Doenten laten studenten de strategie van 'Nico' gebruiken, plannen, uitvoeren, evalueren, reflecteren, cyclisch gebruiken.

De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten. De interventies zijn gericht op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten. De interventies zijn gericht op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.

Resultaten

Leerdoelen

De pabo is meer gericht op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten. De pabo is meer gericht op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten. De pabo is meer gericht op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.

Suggesties

De docenten geven suggesties aan de studenten om de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten te bevorderen. De docenten geven suggesties aan de studenten om de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten te bevorderen.

Begeleiding door vragen

De docenten geven begeleiding aan de studenten door vragen te stellen. De docenten geven begeleiding aan de studenten door vragen te stellen. De docenten geven begeleiding aan de studenten door vragen te stellen.

Leervragen

De docenten stellen leervragen aan de studenten om de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten te bevorderen. De docenten stellen leervragen aan de studenten om de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten te bevorderen.

Conclusies

- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.
- De interventies worden gefocust op de ontwikkeling van vakmanschap van pabodestudenten.

Praktische opbrengsten

- Aandacht voor vastleggen van ontwikkeling van vakmanschap in een portfolio in nieuwe curriculum
- Stimuleren van diep leren door middel van SOLO taxonomy en actiewerkwoorden
- Meer duidelijkheid over begeleiding van zelfsturing van P-fasestudenten: studenten zijn gaan werken in kleine leerteams, doelen met meer ruimte voor student, wens voor professionalisering van docenten.

En vooral ook

- Veel inhoudelijke dialoog in de onderzoeksgroepen, maar ook daarbuiten.
- Docenten geven aan dat eigen onderzoekende houding verbeterde.
- Docenten geven aan zich nog beter in te kunnen leven in studenten die onderzoek doen.

Valkuilen: tijd en afbakenen van het onderwerp

Discussievraag

Hoe kunnen de onderzoeksonderwerpen zo worden afgebakend dat er recht wordt gedaan aan het probleem dat wordt ervaren?

Bedankt voor uw aandacht

Interesse? N.Dokter@Fontys.nl & A.Ros@Fontys.nl